

Факультет дошкільної освіти
Кафедра дошкільної педагогіки і психології

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУПАХ ЗДО

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта та мова і література (англійська); Дошкільна освіта та логопедія; Дошкільна освіта та початкова освіта; Дошкільна освіта та психологія; Дошкільна освіта та фізична культура
Форма навчання	денна, заочна
Кількість кредитів	6

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Марєєва Тетяна Вікторівна

E-mail: mareevatv@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

	Денна форма	Заочна форма
Кредитів	6	6
Лекцій	32	10
Практичних занять	28	8
Самостійна робота студента	120	162
Форма контролю	Залік	Залік

Дисципліна «**Організація освітнього процесу в інклюзивних групах ЗДО**» спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями організації освітнього процесу в інклюзивних групах ЗДО, а також формування у них компетентностей, необхідних для роботи з вихованцями, що мають особливі освітні потреби та їх включення у групу однолітків із нормотиповим розвитком..

Мета дисципліни – ознайомити студентів із особливостями організації освітнього процесу в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти, функціями та обов'язками вихователя інклюзивної групи.

Місце у структурно-логічній схемі: Дисципліна «**Організація освітнього процесу в інклюзивних групах ЗДО**» використовує знання з таких дисциплін: «Педагогіка загальна», «Педагогіка (дошкільна)», «Психологія загальна», «Психологія раннього та дошкільного дитинства», «Основи інклюзивної освіти».

У результаті вивчення дисципліни студент набуває **загальних і спеціальних (фахових) компетентностей:**

Загальні компетентності:

- КЗ-3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- КС-1.** Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-10.** Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.
- КС-15.** Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
- КС-19.** Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20.** Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Після вивчення дисципліни в студентів мають бути сформовані такі **програмні результати навчання:**

ПР 3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР 5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР 7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР 8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР 10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР 13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР 17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР 18. Володіти технологіями організації розвивального предметно ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР 19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР 21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

Методи викладання та навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (ілюстрування за допомогою презентації), практико-теоретичні (вправи, моделювання життєвих ситуацій); стимулювання навчальної діяльності (навчальної дискусії, опори на життєвий досвід здобувачів, розв'язання проблемних ситуацій, інформаційно-

комунікаційні, дедуктивні); методи контролю і самоконтролю: усного контролю, письмового контролю, метод тестового контролю.

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- Відвідувати лекції та практичні заняття, не пропускати їх без поважної причини;
- Готуватися до занять та виконувати завдання, передбачені в планах практичних занять;
- Брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
- Ставити запитання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими знаннями з предмета та консультиватися з викладачем;
- Аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
- Самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
- Виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
- У разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;
- У випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
- Вчасно складати відповідні теми;
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми		Лекції		Практині	
		д.ф.	з.ф.	д.ф.	з.ф.
1	Інклюзивне навчання в закладі дошкільної освіти на сучасному етапі розвитку суспільства	2		2	
2	Поняття інклюзивної групи ЗДО	2		2	
3	Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в інклюзивній групі ЗДО	4	1	2	
4	Організація предметно-розвивального освітнього середовища інклюзивної групи	4	1	2	
5	Організація спільної життєдіяльності дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи	2		2	2
6	Побудова індивідуального освітнього маршруту дитини з ООП, що відвідує інклюзивну групу ЗДО	4	2	4	2
7	Послуга раннього втручання. Індивідуальна програма розвитку дитини дошкільного віку з ООП: її складники та етапи створення	4	2	4	2
8	Вихователь та асистент вихователя інклюзивної групи як члени команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в інклюзивній групі	4	2	2	2
9	Організація роботи з батьками вихованців, що відвідують інклюзивну групу	4	2	2	
10	Моніторинг освітнього процесу в інклюзивній групі	2		2	
Всього годин		32	10	28	8

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни і студентам пропонуються завдання репродуктивного, репродуктивно-творчого і творчого характеру.

**Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
(критерії оцінювання та шкала оцінювання)
Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних
досягнень здобувачів освіти**

Таблиця 1.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень студентів
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
74-81	C	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
64-73	D	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
60-63	E	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2

**Розподіл балів у межах навчальної дисципліни
для здобувачів освіти денної форми навчання**

<i>Практичні, лабораторні заняття та самостійна робота до них</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації залік</i>
Максимальна кількість балів – 84	Максимальна кількість балів – 16	Максимальна кількість балів – 0
ПЗ №1-14	МК №1	
По 6 балів	16	

Таблиця 3

**Розподіл балів у межах навчальної дисципліни
для здобувачів освіти заочної форми навчання**

<i>Практичні заняття</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації залік</i>
Максимальна	Максимальна кількість	Максимальна	Максимальна

кількість балів – 20	балів – 60	кількість балів – 10	кількість балів – 10
ПЗ №1-4	СР №1-10	МК №1	
По 5 балів	По 6 балів	10	10

Основна література

- 1.Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агенство Україна», 2019. 300 с.
- 2.Інклюзія в ЗДО / Упорядник Л. А. Швайка. Харків : Видавнича група «Основа», 2019. 144 с. (Серія «Заклад дошкільної освіти. Керівнику»).
- 3.Компанець Н. М., Луценко І. В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ : Навчально-методичний посібник. Київ, 2018. 66 с.
- 4.Кравченко Г. Ю., Сіліна Г. О. Інклюзивна освіта в ДНЗ. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 176 с.